

Fremsat den 18. december 2019 af justitsministeren (Nick Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige

(Ændring af revisionsbestemmelse)

§ 1

I lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.), som ændret bl.a. ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006, lov nr. 650 af 15.

juni 2010, lov nr. 573 af 18. juni 2012, lov nr. 635 af 12. juni 2013, lov nr. 640 af 8. juni 2016, lov nr. 673 af 8. juni 2017 og lov nr. 716 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 8 ændres »2018-19« til: »2020-21«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. april 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Den daværende justitsminister fremsatte den 24. april 2019 et lovforslag om udskydelse af revision af retsplejelovens § 786, stk. 4, der fastsætter en pligt for teleudbydere til at registrere og opbevare (logge) oplysninger om tele- og internettrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold, jf. § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af retsplejeloven mv., som senest ændret ved lov nr. 716 af 8. juni 2018. Lovforslaget bortfaldt som følge af udskrivelsen af folketingsvalg den 7. maj 2019.

Retsplejelovens § 786, stk. 4, udgør – sammen med bekendtgørelse nr. 988 af 28. september 2006 om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik, som ændret ved bekendtgørelse nr. 660 af 19. juni 2014 (logningsbekendtgørelsen), der er udstedt med hjemmel i bestemmelsen – de gældende logningsregler. Logningsreglerne indebærer overordnet set, at en række oplysninger om tele- og internetkommunikation skal registreres og opbevares hos teleudbydere, således at politiet, herunder Politiets Efterretningstjeneste (PET), til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold kan indhente nærmere specificerede oplysninger, som de har brug for i konkrete sager. Det er en betingelse for politiets indhentelse af oplysninger, at oplysningerne i hvert enkelt tilfælde indhentes i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler om indgreb i meddelelshemmeligheden og edition. Det forudsætter som udgangspunkt, at rettens kendelse opnås forud for indhentelsen. De almindelige regler i retsplejeloven om tvangsindgreb gælder også for PET, jf. PET-lovens § 6.

Ved lov nr. 716 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven og visse andre love (Ændring af revisionsbestemmelse) udskød Folketinget revisionen af logningsreglerne til samlingen 2018-19.

Baggrunden for udskydelsen var, at det efter Justitsministeriets opfattelse var afgørende, at udformningen af nye logningsregler skete på et fuldt oplyst grundlag, og at udlægningen af EU-Domstolens dom af 21. december 2016 (Tele2-dommen) skete i fællesskab med de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen. Justitsministeriet afventede derfor, at Kommissionen færdiggjorde arbejdet med fælles retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne kan fastsætte nationale logningsregler i lyset af Tele2-dommen. Kommissionen havde ved fremsættelsen af forslaget til lov nr. 716 af 8. juni 2018 senest tilkendegivet, at retningslinjerne ville foreligge i løbet af 2018.

Kommissionen har endnu ikke udstedt retningslinjerne.

Der verserer for tiden et antal sager for EU-Domstolen, som kan få betydning for medlemsstaternes mulighed for at fastsætte nationale logningsregler.

Danmark og 16 andre EU/EØS-medlemsstater afgav mundtligt indlæg i EU-Domstolens forenede sager nr. C-511/18 og C-512/18 samt C-520/18 i forbindelse med domsforhandlingen den 9.-10. september 2019. Der henvises til notat af 29. november 2018 om afgivelse af indlæg i sagerne. Notatet er sendt til Folketingets Retsudvalg (Alm. del – bilag 171). I overensstemmelse med notatet gjorde regeringen under sagerne gældende, at Domstolen bør genoverveje visse af de udtalelser, som Domstolen afgav i Tele2-dommen.

Det forventes, at EU-Domstolen vil afsige domme i sagerne omkring maj 2020.

Det er Justitsministeriets vurdering, at udformningen af de nye logningsregler bør ske på et fuldt oplyst grundlag, og at rækkevidden af Tele2-dommen skal fastlægges i fællesskab med de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen. Den fælles proces er vigtig for at sikre, at de nye regler holdes inden for EU-rettens rammer. Desuden vil en fælles tilgang i EU være med til at sikre, at telebranchen ikke pålægges unødige byrder. Justitsministeriet følger derfor udviklingen i de øvrige medlemsstater tæt.

Som følge heraf og i lyset af, at EU-Domstolens kommende domme i de ovenfor omtalte lognings-sager vil kunne give svar på, hvordan logningsregler kan indrettes, foreslås det at udskyde revisionen af logningsreglerne til folketingsåret 2020-21.

2. Gældende ret

2.1. Retsplejelovens § 786, stk. 4

Retsplejelovens § 786, stk. 4, blev indført ved § 2 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.) (anti-terrorpakke I). Bestemmelsen trådte i kraft den 15. september 2007.

Efter retsplejelovens § 786, stk. 4, påhviler det udbydere af telenet eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring (logning) i 1 år af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold. Justitsministeren kan efter forhandling med erhvervsministeren og energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætte nærmere regler herom.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 378 af 6. juni 2002 (bemærkningerne til § 2, nr. 2 og 3, i lovforslag nr. L 35 som fremsat, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, side 879), at retsplejelovens § 786, stk. 4, indebærer en pligt for udbydere af telenet og teletjenester til at registrere både tele- og internetkommunikation.

Det bemærkes, at det i pkt. 1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er forudsat, at udbyderne alene skal logge oplysninger om trafikdata og ikke om selve indholdet af kommunikationen.

De nærmere regler om logning, herunder hvilke oplysninger udbyderne skal logge, fremgår af logningsbekendtgørelsen, jf. nærmere herom pkt. 2.3.

De nærmere betingelser for, hvornår teleudbyderne skal udlevere oplysningerne til politiet, fremgår af retsplejelovens kapitel 71 og 74 om indgreb i meddelelseshemmeligheden og edition. Det betyder bl.a., at udlevering af oplysningerne i hvert enkelt tilfælde som udgangspunkt kræver, at rettens kendelse opnås forud for udleveringen.

2.2. Revisionsbestemmelsen vedrørende retsplejelovens § 786, stk. 4

I forbindelse med indførelsen af retsplejelovens § 786, stk. 4, blev det fastsat, at bestemmelsen senere skulle revideres.

Efter § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002 skulle justitsministeren således i folketingsåret 2005-06 fremsætte forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 3.1.3.3 i de almindelige bemærkninger til L 35 som fremsat, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, side 854), at en ordning med pligtmæssig logning af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning var en nyskabelse, og at Justitsministeriet fandt det hensigtsmæssigt at evaluere ordningen nogle år efter dens iværksættelse.

Ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2009-10. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 10.2 i de almindelige bemærkninger til L 217 som fremsat, jf. Folketingstidende 2005-2006, Tillæg A, side 7217), at der i 2006 endnu ikke forelå nogen erfaringer med anvendelsen af retsplejelovens § 786, stk. 4,

som – sammen med logningsbekendtgørelsen – først blev sat i kraft den 15. september 2007. Logningsbekendtgørelsens regler gennemførte bl.a. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/24/EF af 15. marts 2006 om lagring af data genereret eller behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller elektroniske kommunikationsnet og om ændring af direktiv 2002/58/EF (logningsdirektivet).

Ved lov nr. 650 af 15. juni 2010 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2011-12, således at bl.a. resultatet af en evaluering af logningsdirektivet i EU-regi kunne indgå i overvejelserne i forbindelse med revisionen. Justitsministeriet var endvidere enig med bl.a. Rigspolitiet i, at det ville være hensigtsmæssigt at indhente yderligere erfaring med logningsreglerne med henblik på at vurdere behovet for eventuelle ændringer. Der henvises til lovens forarbejder (pkt. 4 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 180 som fremsat, side 7).

Ved lov nr. 573 af 18. juni 2012 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2012-13. Revisionen blev oprindeligt foreslået udskudt til folketingsåret 2013-14 under hensyn til, at Kommissionen i tilknytning til offentliggørelsen af en evalueringsrapport om logningsdirektivet havde bebudet et forslag til revision af logningsdirektivet i løbet af 2012. Under behandlingen af lovforslaget i Folketinget blev revisionsbestemmelsen imidlertid ændret, idet et flertal i Folketinget ønskede at fremrykke revisionen til folketingsåret 2012-13. Der henvises til lovens forarbejder (pkt. 5 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2011-12, A, L 53 som fremsat, side 4, og Retsudvalgets betænkning af 31. maj 2012, B, side 3).

Ved lov nr. 635 af 12. juni 2013 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2014-15. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 5 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2012-2013, A, L 142 som fremsat, side 5), at Kommissionens tidligere bebudede forslag til revision af logningsdirektivet nu først forventedes fremsat i løbet af 2013 eller eventuelt 2014. Justitsministeriet tilkendegav endvidere i forbindelse med behandlingen af forslaget, at reglerne om logning af oplysninger om internettrafik (sessionslogning) efter ministeriets opfattelse burde revideres i folketingsåret 2014-15, uanset om revisionen af logningsdirektivet måtte blive yderligere forsinket med den konsekvens, at de logningsregler, der byggede på direktivet, ikke kunne revideres i det pågældende folketingsår, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 14 (L 142) fra Folketingets Retsudvalg.

Der blev i folketingsåret 2014-15 fremsat lovforslag om at udskyde revisionen til folketingsåret 2015-16. Baggrunden herfor var ifølge forslaget (pkt. 4 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2014-15 (1. samling), A, L 193 som fremsat, side 5) at afvente en afklaring af, om – og i givet fald hvornår – Kommissionen ville fremsætte forslag om

nye EU-regler på området efter EU-Domstolens dom af 8. april 2014 i de forenede sager C-293/12 og C-594/12, Digital Rights Ireland Ltd. Lovforslaget nåede dog ikke at blive vedtaget på grund af udskrivelsen af folketingsvalg den 27. maj 2015.

Ved lov nr. 640 af 8. juni 2016 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2016-17. Baggrunden herfor var, at et eksternt konsulentfirma havde foretaget beregninger vedrørende en række anbefalinger, som Rigspolitiet var fremkommet med til brug for revisionen, som pegede på, at omstillingsomkostninger for udbydere ved at følge anbefalingerne var i omegnen af en milliard kr. Det oversteg efter Justitsministeriets opfattelse grænsen for det acceptable. Samtidig havde Justitsministeriet indledt en dialog med en række store udbydere og interesseorganisationer inden for tele- og internetbranchen, og ministeriet fandt det hensigtsmæssigt at fortsætte denne dialog, før revisionen blev foretaget. Der henvises til lovens forarbejder (pkt. 2.2 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2015-16, A, L 183 som fremsat, side 4).

Ved lov nr. 673 af 8. juni 2017 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2017-18. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 3 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 191 som fremsat, side 6-7) navnlig, at Justitsministeriet var ved at udrede, hvordan de danske logningsregler kunne tilpasses i lyset af EU-Domstolens dom i Tele2-sagen, jf. pkt. 2.3 nedenfor, at et centralt element i den udredning var en dialog med de andre EU-lande, og at EU-Kommissionen havde tilkendegivet at ville udarbejde retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne kunne fastsætte nationale logningsregler i lyset af dommen i Tele2-sagen.

Ved lov nr. 716 af 8. juni 2018 blev revisionen udskudt til folketingsåret 2018-19. Baggrunden herfor var ifølge lovens forarbejder (pkt. 3 i de almindelige bemærkninger, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 218 som fremsat, side 5-6), at det efter Justitsministeriets opfattelse var afgørende, at udformningen af nye logningsregler skete på et fuldt oplyst grundlag, og at udlægningen af Tele2-dommens konsekvenser skete i fællesskab med de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen. Den fælles proces var vigtig for at sikre, at de nye regler holdes inden for EU-rettens rammer, og at politiet, herunder PET, samtidig har de redskaber, der skal til for at bekæmpe alvorlig kriminalitet. Endvidere ville en fælles tilgang i EU efter Justitsministeriets opfattelse være med til at sikre, at telebranchen ikke pålagdes unødige byrder.

Justitsministeren fremsatte den 24. april 2019 et lovforslag om udskydelse af revision af logningsreglerne til folketingsåret 2019-20. Lovforslaget bortfaldt som følge af udskrivelsen af folketingsvalg den 7. maj 2019.

2.3. Logningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 988 af 28. september 2006 om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logningsbekendtgørelsen) er udstedt med hjemmel i bl.a. retsplejelovens § 786, stk. 4. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 15. september 2007.

Bekendtgørelsen blev ændret ved bekendtgørelse nr. 660 af 19. juni 2014, hvorved reglerne om logning af oplysninger om såkaldt sessionslogning (logning af en række forbindelsesoplysninger om internettrafik) blev ophævet.

Det fremgår af logningsbekendtgørelsens § 1, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til slutbrugere skal foretage registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik, der genereres eller behandles i deres net, således at disse oplysninger vil kunne anvendes som led i efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

Udtrykket »udbyder« skal forstås i overensstemmelse med samme udtryk i § 2, nr. 1, i lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014 med senere ændringer om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (teleloven). Det betyder, at alle parter, der på kommercielt grundlag stiller kommunikationsnet eller -tjenester til rådighed for slutbrugere, skal foretage registrering og opbevaring af en række oplysninger. Logningsforpligtelsen påhviler således alene de kommercielle udbydere af kommunikationsnet mv., hvorfor bl.a. en række offentlige myndigheder og institutioner ikke er omfattet heraf. Det gælder bl.a. biblioteker, hospitaler, universiteter og folkeskoler, der på ikke-kommercielt grundlag stiller net eller tjenester til rådighed for eksterne parter (lånere, patienter, studerende mv.).

Logningsbekendtgørelsen finder ikke anvendelse for transport af radio- og tv-programmer og for andelsforeninger, ejerforeninger, antenneforeninger og lignende foreninger eller sammenslutninger heraf, der inden for foreningen eller sammenslutningen udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til færre end 100 enheder, jf. §§ 2 og 3.

Efter logningsbekendtgørelsens § 4 skal udbyderne registrere en række nærmere angivne oplysninger om fastnet- og mobiltelefoni samt SMS-, EMS- og MMS-kommunikation. Det gælder bl.a. oplysninger om det opkaldende og det opkaldte nummer, tidspunktet for kommunikationens start og afslutning, og – for så vidt angår mobiltelefoni – den eller de celler og placeringen af de tilhørende master, mobiltelefonen er forbundet til på kommunikationstidspunktet, samt oplysninger om anonyme tjenester (taletidskort). Oplysningerne giver dermed mulighed for, at politiet kan fastslå, hvem der har kommunikeret med hvem, hvornår de har kommuni-

keret, og hvor de befandt sig på tidspunktet for kommunikationen.

Efter logningsbekendtgørelsens § 5 skal udbydere registrere visse nærmere angivne oplysninger om en brugers adgang til internettet. Det gælder bl.a. tidspunktet for kommunikationens start og afslutning og oplysninger om den tildelte brugeridentitet (IP-adresse) på det pågældende tidspunkt.

Efter logningsbekendtgørelsens § 6 skal udbydere registrere en række nærmere angivne oplysninger om brug af udbydere ns egne e-mail- og internettelefonitjenester, herunder bl.a. oplysninger om modtagende og afsendende e-mailadresser.

Udbydere skal i ingen tilfælde registrere eller opbevare indholdet af kommunikation, hverken i forbindelse med telekommunikation, brug af internettet eller brug af udbydere ns egne kommunikationstjenester.

Hvis de i §§ 4-6 nævnte oplysninger kan registreres af flere udbydere, skal oplysningerne registreres og opbevares af mindst én af udbydere, jf. logningsbekendtgørelsens § 7.

Efter logningsbekendtgørelsens § 8 kan registrering og opbevaring af de i §§ 4-6 nævnte oplysninger efter aftale med udbydere n på dennes vegne foretages af en anden udbydere eller af en tredjemand.

De registrerede oplysninger opbevares i 1 år, jf. logningsbekendtgørelsens § 9.

Manglende iagttagelse af logningspligten efter bekendtgørelsen straffes med bøde, jf. logningsbekendtgørelsens § 10.

2.4. EU-Domstolens dom af 21. december 2016 i de forenede sager C-203/15 og C-698/15, Tele2 og Watson m.fl. (om de britiske og svenske logningsregler)

I EU-Domstolens dom af 21. december 2016 i Tele2-sagen udtalte Domstolen bl.a., at artikel 15, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (e-databeskyttelsesdirektivet), sammenholdt med artikel 7, 8 og 11 samt artikel 52, stk. 1, i EU's charter om grundlæggende rettigheder (Chartret), skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national lovgivning, der med henblik på bekæmpelse af kriminalitet fastsætter en generel og udifferentieret lagring af samtlige trafikdata og lokaliseringsdata vedrørende samtlige abonnenter og registrerede brugere i forbindelse med samtlige midler til elektronisk kommunikation (præmis 112).

EU-Domstolen udtalte i den forbindelse, at en sådan national lovgivning, der navnlig ikke er begrænset til en lagring, som er rettet mod data vedrørende et tidsrum og/eller et geografisk område og/eller en personkreds, derfor overskrider det strengt nødvendige og ikke kan anses for at være begrundet i et demokratisk samfund, således som det er påkrævet i henhold til artikel 15, stk. 1, i e-databeskyttelsesdirektivet sammenholdt med Chartrets artikel 7 (ret til respekt for privatliv og familieliv), 8 (ret til beskyttelse af personoplysninger) og 11 (ret til ytrings- og informationsfrihed) (præmis 106 og 107).

Endvidere udtalte EU-Domstolen, at e-databeskyttelsesdirektivets artikel 15, stk. 1, sammenholdt med Chartrets artikel 7, 8 og 11 derimod ikke er til hinder for, at en medlemsstat vedtager en lovgivning, der som en forebyggende foranstaltning muliggør en målrettet lagring af trafikdata og lokaliseringsdata med henblik på bekæmpelse af grov kriminalitet, forudsat at lagringen af disse data begrænses til det strengt nødvendige for så vidt angår kategorierne af data, der skal lagres, de omhandlede kommunikationsmidler, de berørte personer og den fastsatte varighed af lagringen (præmis 108).

EU-Domstolen udtalte, at en sådan national lovgivning for det første skal fastsætte klare og præcise regler, der regulerer rækkevidden og anvendelsen af en sådan foranstaltning om lagring af data, og som opstiller en række mindstekrav, således at de personer, hvis data er blevet lagret, råder over tilstrækkelige garantier, der gør det muligt effektivt at beskytte deres personlige oplysninger mod risikoen for misbrug. Lovgivningen skal navnlig angive, under hvilke omstændigheder og på hvilke betingelser der i forebyggende øjemed kan vedtages en foranstaltning om lagring af data, hvorved det sikres, at en sådan foranstaltning begrænses til det strengt nødvendige (præmis 109).

Endvidere udtalte EU-Domstolen, at en national lovgivning, der med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet gør det muligt i forebyggende øjemed at lagre trafikdata og lokaliseringsdata, skal opfylde objektive kriterier, som fastlægger et forhold mellem de data, der skal lagres, og det forfulgte mål. Navnlig skal sådanne betingelser i praksis være af en sådan art, at de faktisk kan afgrænse omfanget af foranstaltningen og følgelig den berørte personkreds (præmis 110).

For så vidt angår afgrænsningen af en sådan foranstaltning udtalte EU-Domstolen, at den nationale lovgivning skal være baseret på objektive forhold, der gør det muligt at fokusere målrettet på en personkreds, hvis data kan afsløre en forbindelse, i det mindste indirekte, til grov kriminalitet, bidrage til bekæmpelse af grov kriminalitet på den ene eller den anden måde eller forhindre en alvorlig fare for den offentlige sikkerhed. En sådan afgrænsning kan endvidere sikres gennem et geografisk kriterium, når de kompetente nationa-

le myndigheder på grundlag af objektive forhold finder, at der i et eller flere geografiske områder er en forhøjet risiko for, at sådan kriminalitet bliver planlagt eller begået (præmis 111).

3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 716 af 8. juni 2018 om ændring af retsplejeloven og visse andre lov (Ændring af revisionsbestemmelse) udskød Folketinget revisionen af logningsreglerne til folketingsåret 2018-19.

Baggrunden for udskydelsen var, at det efter Justitsministeriets opfattelse var afgørende, at udformningen af nye logningsregler skete på et fuldt oplyst grundlag, og at udlægningen af EU-Domstolens dom af 21. december 2016 (Tele2-dommen) skete i fællesskab med de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen. Justitsministeriet afventede derfor, at Kommissionen færdiggjorde arbejdet med fælles retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne kan fastsætte nationale logningsregler i lyset af Tele2-dommen. Kommissionen havde ved fremsættelsen af forslaget til lov nr. 716 af 8. juni 2018 senest tilkendegivet, at retningslinjerne ville foreligge i løbet af 2018.

Kommissionen har endnu ikke udstedt retningslinjerne.

Der verserer for tiden sager for EU-Domstolen, som kan få betydning for medlemsstaternes mulighed for at fastsætte nationale logningsregler.

Danmark og 16 andre EU/EØS-medlemsstater afgav mundtligt indlæg i EU-Domstolens forenede sager C-511/18 og C-512/18 samt C-520/18 i forbindelse med domsforhandlingen den 9.-10. september 2019. Der henvises til notat af den 29. november 2018 om afgivelse af indlæg i sagerne. Notatet er sendt til Retsudvalget (Alm. del – bilag 171). I overensstemmelse med notatet gjorde regeringen under sagerne gældende, at Domstolen bør genoverveje visse af de udtalelser, som Domstolen afgav i Tele2-dommen.

Det forventes, at EU-Domstolen vil afsige domme i sagerne omkring maj 2020.

Det er Justitsministeriet vurdering, at udformningen af de nye logningsregler bør ske på et fuldt oplyst grundlag, og at rækkevidden af Tele2-dommen skal fastlægges i fællesskab med de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen. Den fælles proces er vigtig for at sikre, at de nye regler holdes inden for EU-rettens rammer. Desuden vil en fælles tilgang i EU være med til at sikre, at telebranchen ikke pålægges unødige byrder. Justitsministeriet følger derfor udviklingen i de øvrige medlemsstater tæt.

Som følge heraf og i lyset af, at EU-Domstolens kommende domme i de ovenfor omtalte logningssager vil kunne give svar på, hvordan logningsregler kan indrettes, finder Justitsministeriet det derfor rigtigst at afvente EU-Domstolens domme, inden der tages stilling til den fremtidige indretning af de danske logningsregler.

Revisionen af logningsreglerne bør derfor efter Justitsministeriets opfattelse udskydes til folketingsåret 2020-21.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter EU-Domstolens praksis skal medlemsstaterne så hurtigt som muligt iværksætte foranstaltninger til opfyldelse af en dom. Hvor hurtigt det skal ske, afhænger af sagens konkrete omstændigheder.

Spørgsmålet om, hvordan logningsregler, der lever op til Tele2-dommen, kan indrettes, er kompliceret, og rækkevidden af dommen bør som nævnt ovenfor fastlægges i fællesskab med de øvrige EU-lande og Kommissionen. Der har således også siden foråret 2017 været løbende drøftelser i EU-regi om, hvordan medlemsstaterne kan indrette deres regler, så de er i overensstemmelse med dommen. Som følge heraf og i lyset af, at EU-Domstolens kommende domme i logningssagerne, der vil kunne give svar på, hvordan logningsreglerne kan indrettes, forventes omkring maj 2020, vurderer Justitsministeriet, at det vil være muligt at udskyde et lovforslag om revision af logningsreglerne.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ikke i sig selv EU-retlige aspekter. Det bemærkes dog, at det forventes, at der i lyset af EU-Domstolens dom i Tele2-sagen vil skulle foretages nogle tilpasninger af de danske logningsregler, jf. nærmere herom pkt. 2.4 og pkt. 3.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 8. november 2019 – 6. december 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK-Landsklubben

Danmarks Domstole, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiets Efterretningstjeneste, Politiforbundet, HK-Landsklubben for Politiet, Datatilsynet, Advokatrådet, Bitbureauet, Campingrådet, Danske Advokater, Forbrugerrådet TÆNK, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Journalistforbund, Justitia, Rådet for Digital Sikkerhed, Amnesty International, Retspolitisk Forening, DI, Dansk Erhverv, Dansk Metal, Dansk Energi, HORESTA, Brancheforeningen Teleindustrien, Brancheorganisationen Forbruger Elektronik, Dansk IT, Foreningen af Danske Internet Medier, IT-Branchen, DI Digital, PROSA, SAMDATA (HK), Business Software Alliance Danmark, IT-Politisk Forening, KMD, CSC Danmark A/S, TDC A/S, Telenor A/S, Telia A/S, Hi3G Denmark ApS, SE/Stofa, Lejernes LO, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Dansk Magisterforening, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danhostel og KLID.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget har ikke i sig selv EU-retlige aspekter. Der henvises til pkt. 8.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ifølge § 8 i lov nr. 378 af 6. juni 2002, som senest ændret ved lov nr. 716 af 8. juni 2018, skal justitsministeren i folketingsåret 2018-19 fremsætte forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4, om teleudbyderes registrering og opbevaring (logning) af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold.

Med den foreslåede bestemmelse udskydes denne revision til folketingsåret 2020-21.

Der henvises til pkt. 3 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2020.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertredere til Finland, Island, Norge og Sverige (Gennemførelse af FN-konventionen til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, gennemførelse FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 1373 (2001) samt øvrige initiativer til bekæmpelse af terrorisme m.v.), som ændret bl.a. ved § 7 i lov nr. 542 af 8. juni 2006 og senest ved lov nr. 716 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

§ 8. Justitsministeren fremsætter i folketingsåret 2018-19 forslag om revision af retsplejelovens § 786, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3.

1. I § 8 ændres »2018-19« til: »2020-21«.